

**ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНВЕРСИТЕТ
„ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“**

ЦЕНТЪР ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

**ПЪТЕВОДИТЕЛ
ЗА ВАЛИДИРАНЕ**

**НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ,
ПРИДОБИТА ЧРЕЗ НЕФОРМАЛНО
ИЛИ САМОСТОЯТЕЛНО УЧЕНЕ,**

съгласно Наредба № 2 от 13.11.2014 г.
на Министерството на образованието,
в сила от 01.01.2015 г.

КАКВО Е “ВАЛИДИРАНЕ”?

Валидирането е процес на оценяване, признаване и официално документиране на съответствието между:

- придобитите чрез неформално и самостоятелно учене знания, умения и компетентности и
- държавните образователни изисквания (ДОИ) за професията.

В ежедневната си дейност придобивате нов житейски и социален опит, нови знания, практически умения и компетентности, за които обикновено нямате предварителна подготовка. За да ги удостоверите, Ви е необходим документ.

КОЙ ИМА ПРАВО ДА ВАЛИДИРА ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ ?

Всеки, който е навършил 16 години, без значение дали учи, работи или е безработен.

Възможността човек да работи и да получава добри доходи зависи в голяма степен от неговите знания, умения и компетентности. Икономическите и технологични промени провокират хората по свое желание, самостоятелно или чрез неформално учене да усвояват нови професионални знания и умения, които да бъдат официално признати.

Вероятно Вие притежавате знания, умения и компетентности, придобити от Вас ежедневно на работното място, докато домакинствате или помагате в семейния бизнес, ако участвате в дейността на различни структури на гражданското общество, чрез възможностите на виртуалното пространство и др.

Валидирайте Вашите знания, умения и компетентности!

КОЛКО СТРУВА?

Цената се определя в зависимост от това дали се налага допълнителна подготовка на кандидата по теория и практика по съответната професия или част от професия или представените от него документи са достатъчни за явяване на изпит по теория и практика.

КОЛКО ПРОДЪЛЖАВА ПРОЦЕДУРАТА ПО ВАЛИДИРАНЕ?

Продължителността на валидирането зависи от това:

- какво ще валидирате – само един резултат от учене, част от професия, специалност и пр.
- колко убедителни са представените от Вас доказателства и имат ли те връзка със заявената за валидиране професионална квалификация?
- до колко Вие ще спазвате стъпките и сроковете, които ще бъдат определени във Вашия индивидуален план за валидиране.

ОСНОВНИ СЪПКИ ЗА ВАЛИДИРАНЕ НА ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

ПЪРВОНАЧАЛНО КОНСУЛТИРАНЕ

Посетете Центъра за професионално обучение (ЦПО) към ВСУ „Черноризец Храбър“, офис А 425, тел.: 052/359 515 или направете запитване на e-mail: cpo@vfu.bg

ЦПО е лицензиран от Националната агенция за професионално образование и обучение по 26 професии и 40 специалности. Тукще Ви

осведомят за основните етапи на валидирането, за тяхното съдържание, както и ще Ви бъде оказана помощ да идентифицирате професията, която имате реална възможност да валидирате, съгласно лицензията на ЦПО.

ПРЕДСТАВЕТЕ ДОКУМЕНТИ И ДОКАЗАТЕЛСТВА

Такива документи са, например: трудова книжка, длъжностна характеристика, атестация от Ваш работодател, препоръки, сертификати, артефакти и други, изработени от Вас изделия и др.

Всички представени от Вас документи, свързани със заявената за валидиране професионална квалификация, ще бъдат включени във Вашето портфолио.

АКО НЯМАТЕ ДОКУМЕНТИ...

Ако не разполагате с доказателствени документи:

- можете да попълните тест, който ще послужи за идентифициране на знанията Ви по отделните компетенции
- с изпълнение на определена практическа задача ще докажете практическите си умения.

Знанията и уменията Ви ще бъдат оценени от комисия по валидиране.

КАКВИ СА ФУНКЦИИТЕ НА КОМИСИЯТА ПО ВАЛИДИРАНЕ?

Вашето портфолио или, ако нямате такова, резултатите от теста и практическата задача, които сте решили, ще бъдат обсъдени от комисията, която ще прецени доколко знанията и уменията Ви съответстват на държавното образователно изискване (ДОИ) по избраната професия.

ПЪРВОНАЧАЛНА ОЦЕНКА НА КОМИСИЯТА

- Ако сте доказали чрез представените от Вас документи в пълна степен съответствие с изискванията на ДОО, комисията Ви допуска до явяване на изпити за придобиване на професионална квалификация.
- Ако представените документи не са достатъчни за допускане до изпити, комисията Ви предлага индивидуален план за допълнително обучение по теория и практика.

ИНДИВИДУАЛЕН ПЛАН И ПРЕПОРЪКИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

В този случай комисията може да предвиди в индивидуалния Ви план :

- допълващо обучение по теория, което се провежда най-често чрез самостоятелна подготовка
- допълващо практическо обучение, което може да се проведе в избрана от Вас фирма или институция.

За провеждането на допълващото обучение и практика Вие ще получите указания за възможните източници на информация печатни и/или електронни.

Комисията по валидиране ще изготви Вашия индивидуален план за валидиране на професионална квалификация, в който са предвидени последователно всички стъпки за успешно приключване на процеса.

В индивидуалния план, който се подготвя съобразно личните и служебните Ви си ангажименти, се записват планираните дейности, тяхното съдържание, срокове за изпълнението им и очакваните резултати.

ФИНАЛИЗИРАНЕ НА ВАЛИДИРАНЕТО

ИЗПИТИ

Ако сте доказали чрез представените от Вас документи в пълна степен съответствие с изискванията на ДООИ или след като изпълните своя индивидуален план, комисията Ви допуска до явяване на изпити за придобиване на професионална квалификация.

Форматът на изпитите зависи от това дали валидирате професионална квалификация по професия или по част от професия:

- Когато валидирате професионална квалификация по част от професията, ще се явите на изпит по теория и изпит по практика по задания, определени от ЦПО.
- Когато валидирате професионална квалификация по професия, ще се явите на изпитите по Националната изпитна програма за професията (НИП), която можете да откриете на сайта на Министерството на образованието и науката.

СЕРТИФИЦИРАНЕ

След успешно приключване на процеса, Вие ще получите сертификата за валидиране на професионална квалификация по професия или по част от професия.

В сертификата за валидиране се вписва наименованието на успешно валидираната професия или част от професия, включените в нея професионални компетентности или резултати от ученето.

- Притежателят на сертификат за валидиране на професионална квалификация по част от професията има същите права и възможности, както притежателя на удостоверение за професионално обучение.
- Притежателят на сертификата за валидиране на професионална квалификация по професия има същите права и възможности, както притежателя на свидетелство за професионална квалификация.

КАКВИ СА ПОЛЗИТЕ ОТ ВАЛИДИРАНЕТО?

Възможността човек да работи и да получава добри доходи зависи в голяма степен от неговите знания, умения и компетентности. Икономическите и технологични промени провокират хората по свое желание, самостоятелно или чрез неформално учене да усвояват нови професионални знания и умения, които да бъдат официално признати.

Вероятно Вие притежавате знания, умения и компетентности, придобити от Вас ежедневно на работното място, докато домакинствате или помагате в семейния бизнес, ако участвате в дейността на различни структури на гражданското общество, чрез възможностите на виртуалното пространство и др.

ВАЛИДИРАНЕТО НА ПРИДОБИТИЯ ОТ ВАС ОПИТ ЧРЕЗ НЕФОРМАЛНО И САМОСТОЯТЕЛНО УЧЕНЕ:

- Дава възможност за „визуализация“ на знанията, уменията и компетентностите Ви, придобити чрез неформално или самостоятелно учене
- Създава нови възможности за признаване на квалификация, ако сте напуснали преждевременно обучението си по професия
- Разширява достъпа Ви до формално образование и обучение
- Подобрява мотивацията Ви за учене и развитие
- Повишават Вашите възможности за трудова реализация, за запазване на работното място, за по-добро кариерно развитие, за повишаване на трудовото Ви възнаграждение
- Дава Ви възможност за по-бърз и по-гъвкав път за получаване на документ за придобита квалификация в сравнение с традиционното обучение
- Позволява уменията, които сте натрупали в живота, да придобият пазарна стойност.

Речник

съгласно наръчника на Евростат и речника на Европейския център за развитие на професионалното обучение.

Формално обучение – обучение, осъществявано в системата на училищата, коледите, университетите и други формални образователни институции.

Неформално обучение – обучение, предназначено за лица от всички възрасти, осъществявано в рамките на всяка организирана образователна дейност, извън формалната система.

Самостоятелно учене – процес на учене и самообучение през целия живот на човека, посредством, който се придобиват знания и умения, нагласи и ценности от ежедневиия опит в семейството, на работното

място, чрез образователни въздействия и чрез източници на обкръжаващата социална и материална среда, включително библиотеки и масмедии.

Не отлагайте успеха!

Валидирайте вашите

професионални знания,

умения и компетенции!

За контакти: тел.: 052/359 515; E-mail: срo@vfu.bg

ЛИЦЕНЗИРАНИ ПРОФЕСИИ и СПЕЦИАЛНОСТИ

№	Професия	Специалност
1.	Професия „Оперативен счетоводител“ код 344030	1. Специалност „Оперативно счетоводство“ код 3440301, III СПК
2.	Професия „Сътрудник в малък и среден бизнес“ код 345050	2. Специалност „Малък и среден бизнес“ код 3450501, II СПК
3.	Професия „Организатор Интернет приложения“ код 482040	3. Специалност „Електронна търговия“ код 4820401, III СПК
4.	Професия „Камернер“ код 811030	4. Специалност „Хотелиерство“ код 8110301, I СПК
5.	Професия „Портиер-пиколо“, код 811040	5. Специалност „Хотелиерство“ код 8110401, I СПК
6.	Професия „Ресторантьор“ код 811060	6. Специалност „Кетъринг“ код 8110603, III СПК
7.	Професия „Планински водач“ код 812020	7. Специалност „Туризъм“ код 8120201, III СПК
8.	Професия „Охранител“ код 861010	8. Специалност „Банкова охрана и инкасова дейност“ код 8610101, III СПК 9. Специалност „Лична охрана“ код 8610102, III СПК 10. Специалност „Физическа охрана на обекти“ код 8610103, III СПК
9.	Професия „Спасител при бедствия, аварии и катастрофи“ код 861020	11. Специалност „Търсене, спасяване и извършване на аварийно-възстановителни работи“ код 8610201, III СПК
10.	Професия „Танцьор“ код 212050	12. Специалност „Български танци“ код 2120501, III СПК 13. Специалност „Модерен танц“ код 2120502, III СПК
11.	Професия „Компютърен график“ код 213060	14. Специалност „Компютърна графика“ код 2130601, III СПК
12.	Професия „Графичен дизайнер“ код 213070	15. Специалност „Графичен дизайн“ код 2130701, III СПК
13.	Професия „Дизайнер“ код 214010	16. Специалност „Интериорен дизайн“ код 2140106, III СПК 17. Специалност „Моден дизайн“ код 2140108, III 18. Специалност „Пространствен дизайн“ код 2140109, III СПК 19. Специалност „Промислен дизайн“ код 2140110, III СПК
14.	Професия „Сътрудник в маркетингови дейности“ код 342020	20. Специалност „Маркетингови проучвания“, код 3420201, II СПК
15.	Професия „Икономист-информатик“ код 482010	21. Специалност „Икономическа информатика“ код 4820101, III СПК

16.	Професия „Социален асистент“ код 762040	22. Специалност „Подпомагане на деца“ код 7620401, II СПК 23. Специалност „Подпомагане на възрастни“ код 7620402, II СПК
17.	Професия „Готвач“ код 811070	24. Специалност „Производство на кулинарни изделия и напитки“ код 8110701, II СПК
18.	Професия „Организатор на туристическа агентска дейност“ код 812010	25. Специалност „Организация на туризма и свободното време“ код 8120101, III СПК 26. Специалност „Селски туризъм“ , код 8120102, III СПК
19.	Професия „Екскурзовод“ код 812030	27. Специалност „Екскурзоводско обслужване“ код 8120302, II СПК
20.	Професия „Електротехник“ код 522010	28. Специалност „Електрически инсталации“ код 522109, III СПК
21.	Професия „Строителен техник“ код 582010	29. Специалност „Строителство и архитектура“ код 5820101, III СПК 30. Специалност „Водно строителство“ код 5820103, III СПК 31. Специалност „Транспортно строителство“ код 5820104, III СПК
22.	Професия „Строител“ код 582030	32. Специалност „Кофражи“ код 5820302, II СПК 33. Специалност „Армировка и бетон“ код 5820303, II СПК 34. Специалност „Зидария“ код 5820304, II СПК 35. Специалност „Покриви“ код 5820312, II СПК
23.	Професия „Строител-монтажник“ код 582040	36. Специалност „Изоляции в строителството“ код 5820405, II СПК
24.	Професия „Монтажник на водоснабдителни и канализационни мрежи“ код 582050	37. Специалност „Вътрешни ВиК мрежи“ код 5820501, II СПК 38. Специалност „Външни ВиК мрежи“ код 5820502, II СПК
25.	Професия „Пътен строител“ код 582060	39. Специалност „Строител на пътища, магистрали и съоръжения“ код 5820601, II СПК
26.	Професия „Помощник-инструктор по спортно-туристическа дейност“ код 813010	40. Специалност „Спортно-туристическа дейност“ код 8130101, III СПК

СПК – степен на професионална квалификация